

OECD *Multilingual Summaries* Green Growth Indicators 2014

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264202030-en

A zöld növekedés mutatószámai 2014

Összefoglalás magyarul

Az OECD zöld növekedést mérő mutatószámai négy fő célkitűzés köré összpontosulnak: ezek az alacsony széndioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaság megteremtése, a természeti erőforrások megőrzése, az emberek életminőségének javítása, valamint a megfelelő politikai intézkedések meghozatala és a zöld növekedés biztosította gazdasági lehetőségek kiaknázása. A zöld növekedés központi elemeinek kiegyensúlyozott bemutatására a következő hat vezérmutató szolgál: szén-dioxid- és anyaghatékonyság, környezetvédelmi szempontból korrigált többlettermelési hatékonyság, természeti erőforrás index, a földhasználat és felszínborítás változásai, valamint a lakosság légszennyezésnek való kitettsége.

A legfontosabb üzenetek

A globális gazdasági és pénzügyi válság némileg enyhítette a környezetre gyakorolt terhelést. A növekedés újbóli megindulásakor azonban ez a terhelés intenzívebbé válik és gyorsan eléri a válság előtt szintet, hacsak a kormányok meg nem erősítik a megfelelő politikákat.

Erősebb, tartós munka szükséges az energia és a természeti erőforrások felhasználásának hatékonyabbá tételéhez, hogy visszafordítható legyen a környezeti rombolás, megőrizhető legyen a gazdaság természetierőforrás-bázisa, és javuljon az emberek életminősége. Ehhez összehangolt cselekvés szükséges a pénzügyminisztériumok, a gazdasági minisztériumok, az ipari és a mezőgazdasági minisztériumok, illetve minden más olyan minisztérium részéről, amelynek politikái hatással vannak a környezetre, és amelyek elősegíthetik a zöld növekedést. E folyamatban elengedhetetlen szerepet kell kapnia az emberi tőke oktatás és készségfejlesztés útján történő fejlesztésének.

Hatékonyabban használjuk-e természeti erőforrásainkat és a környezet nyújtotta szolgáltatásokat?

- Az elmúlt 20 évben nőtt az OECD-országok szén-dioxid, energia és anyagok tekintetében mért környezetvédelmi hatékonysága, ám az egyes országok és szektorok között jelentős eltérések figyelhetők meg. A szén-dioxid-kibocsátás és a fosszilis tüzelőanyagok felhasználása elvált a gazdasági növekedéstől, a megújuló energia pedig egyre nagyobb szerepet játszik az energiaellátás diverzifikálásában és szénmentesítését célzó törekvésekben. Az OECD-országok ma több egy egységnyi felhasznált anyagi erőforrásra jutó gazdasági értéket termelnek, mint 1990-ben, és a hulladék újrafeldolgozására irányuló erőfeszítések is kezdenek megtérülni. A mezőgazdaság tápanyag-felhasználása is javuló tendenciát mutat, ugyanis csökken a termeléshez viszonyított tápanyagtöbblet.
- A fenti javulások több tényező kombinációjának köszönhetőek: ezek a politikai intézkedések, a gazdasági tevékenység visszaesése a válság következtében, a szolgáltató szektor felemelkedése, az erőforrás- és szennyezésintenzív termelés külföldre telepítése, valamint a kereskedelmi volumen növekedése.

- Számos területen alacsony a hatékonyságnövekedés, és továbbra is nagy terhelés nehezedik a környezetre: folyamatosan emelkedik a szén-dioxid-kibocsátás; továbbra is a fosszilis tüzelőanyagok uralkodnak az energiamixen úgy, hogy időnként még állami támogatást is élveznek; továbbra is magas a gazdasági növekedést alátámasztó anyagi erőforrás-felhasználás, és még mindig sok értékes anyag végzi hulladékként.

Mennyire sikeres gazdaságaink természetierőforrás-bázisának megőrzése?

- Az országok természeti erőforrásainak felmérésére vonatkozó információ nem teljes körű, és eltérő minőségű. A megújuló természeti erőforrásokkal való gazdálkodás terén mennyiségi viszonylatban sikerült előrehaladást elérni. A tengeri fogásból származó globális halászati termelés mennyisége stabilizálódott, az erdők kereskedelmi célú hasznosítása fenntartható képet mutat, a megújuló édesvízforrások kitermelése pedig a növekvő kereslet ellenére is stabil szinten áll.
- Mindezek ellenére összességében továbbra is nagy terhelés nehezedik a természeti erőforrásokra, és jelentős kihívások állnak fenn ezen erőforrások minősége, az általuk biztosított ökoszisztéma-szolgáltatások, valamint integrált kezelésük tekintetében. Egyre kevesebb a biodiverzitásban gazdag terület, számos ökoszisztéma pedig folyamatosan pusztul. A biodiverzitást a legnagyobb veszély azokban az országokban fenyegeti, amelyekben nagy a népsűrűség, és amelyekben a megváltozott földhasználat, valamint az infrastrukturális fejlesztések a természetes élőhelyek egyre nagyobb mértékű elaprózódását eredményezik. Számos állat- és növényfaj veszélyeztetett, a világ halállományának egyharmadát túlhalásszák, továbbá számos erdőt fenyeget a pusztulás, a fragmentáció és a más jellegű földterületté való átalakítás veszélye. A vízforrásokra továbbra is nagy terhelés nehezedik; a helyi vízhiány egyes esetekben már a gazdasági tevékenységet is korlátozhatja.

Származik-e előnye az embereknek a környezetvédelmi fejlesztésekből?

- Az OECD-országok csaknem minden lakosa részesül a közegészségügyi fejlesztések előnyeiből, és csaknem 80%-uk számára a kommunális szennyvízkezelés is biztosított. Az emberek kén-dioxidok és szilárd részecskék általi légszennyezésnek való kitettsége folyamatosan csökken. Ugyanakkor a talajszintű ózon, a nitrogén-dioxidok és a nagyon finom részecskék továbbra is káros hatást gyakorolnak az emberi egészségre. A légszennyezés becsült költsége az OECD-országokban azt mutatja, hogy a légszennyezés további csökkentése jelentős előnyökkel járhat. Továbbra is problémát jelent az elöregedő víz- és szennyvízhálózatok korszerűsítése, valamint a hatékony szennyvízkezelés elérhetősége a kis vagy elszigetelt településeken.

Teremt-e gazdasági lehetőségeket a növekedés zöldítése?

- A zöld növekedést elősegítő politikák – új technológiák és innovációk támogatása, illetve gazdasági eszközök alkalmazása révén történő – bevezetésére irányuló tevékenység folyamatosan erősödik az egyes országokban. Még mindig kevés azonban a zöld növekedést elősegítő politikákból származó, a munkahelyeket és a versenyképességet érintő gazdasági lehetőségekkel kapcsolatos összehasonlítható információ. A zöld növekedés dinamikus aspektusait nem könnyű statisztikai mérőszámokban kifejezni, ráadásul számos mérés a gazdaság és a globális ellátási lánc „zöld átalakítása” helyett inkább a „zöld tevékenységekre” koncentrálnak.
- A környezetvédelmi termékeket és szolgáltatásokat előállító szektor egyre nagyobb (ámbár szerény) részesedéssel rendelkezik a gazdaságban. A környezetvédelemre és az energiahatékonyságra fordított állami K+F kiadások nőttek, csakúgy, mint a „zöld” szabadalmak aránya. A környezetvédelmi adókat egyre nagyobb, bár a foglalkoztatási adókhöz képest még mindig csak korlátozott mértékben alkalmazzák. A gazdáknak adott, a környezetre a legnagyobb terhelést gyakorló támogatások aránya csökkent, miközben nőtt a környezetvédelmi követelményeket is tartalmazó támogatások aránya.
- A zöld növekedést elősegítő nemzetközi pénzügyi áramlások aránya növekvő tendenciát mutat. Miközben a szénpiacok a pénzügyi válság és az ipari termelés visszaesése következtében összeszűkültek, új lehetőségek jelentek meg a tiszta energia területén, ahol a nemzetközi

befektetési áramlások meghaladták a fosszilis tüzelőanyag-technológiákba tett beruházások mértékét. Más területen is jelentek meg új lehetőségek: a pénzüzetek zöld kötvényeket bocsátanak ki, az exporthitel-ügynökségek pedig a környezeti hatástanulmányoknak alávetett projektekbe történő magánbefektetéseket segítik elő. A környezetvédelmi célú fejlesztési segélyek aránya tovább nőtt, a megújuló energia alapú fejlesztésekre adott segélyek aránya meghaladta a nem megújuló energia alapú fejlesztésekre adottak arányát.

- Sok fejlesztés azonban még mindig csak marginális, a politikák gyakorta inkoherens volta pedig aláássa a zöld növekedésre való áttérést. Az országok továbbra is számos módon támogatják a fosszilis tüzelőanyagok előállítását és használatát. Az eltérő energiaadó-kulcsok, a jelentős környezeti kárt okozó tüzelőanyagokra kivetett adók alacsony szintje, valamint az egyes szektorokban használt tüzelőanyagok adómentessége ugyancsak akadályozza az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérést. Ezek megreformálása fontos lehetőségeket kínál az országoknak a több adóbevétel megtermelésére a környezetvédelmi célok költséghatékonyabb elérése mellett.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2013), *Green Growth Indicators 2014*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264202030-en